



Første pultrekke til venstre: Ole Engebretsen, Gunnar Ringdal, Jan Christensen (død), Finn Elnan (død) Kåre Johansen, Alf Skalleberg. Andre pultrekke: Bjørn Hoelseth, Bjørn Bødtker, Rolf Ekeli, Ole Henrik Sørensen, Tore Skau, Rolf Sundet. Tredje pultrekke (nåværende etternavn i parentes): Kari Anne Eggen (Bjønnes), Solveig Hermansen (Karlsen - død), Liv Olsen (Askeland), Bjørn Lie. Fjerde pultrekke: Anne Marie Jahre (Larsen), Torun Bolt (Skalleberg), Bjørg Paulsen (Iversen), Inger Marie Braathen (Helgerud), Roar Larsen. Femte pultrekke: Kirsti Klungseth (Larsen), Anne Grethe Holm (Lien), Ellen Cathrine Grøn (Johansen), Karin Jensen (Borchgrevink) og Britt Heimdal (Koren).

En dag på 50-tallet

Som tente lys sitter vi der og forsøker å gjøre inntrykk på fotografen. Det er på slutten av skoleåret i mai eller juni 1956.

TEKST: BJØRN HOELSETH

Klasserommet på Sandefjord folkeskole (Byskolen) er fytt godt opp av 26 elever. Bakerst står lærer 'n, senere rektor Olav Bjørvik. Klasse 7 c var blandingsklasse: Ved skolestart i 1949 ble årskullet først fordelt på en ren jenteklasse og en ren gutteklasse, resten av oss ble skrappt sammen til blandingsklassen. Kanskje mest praktisk med «rene» klasser når guttene skulle ha tresløyd og tøff linjegymnastikk med rått ballspill, og jentene håndarbeid og skolekjøkken. Men vår klasse måtte altså dele seg ved slike kjønnsbestemte fag.

Vi hadde gått sammen i syv år. Første året var Borghild Andersen «frøken», i de to neste overtok Christine Michelsen. Begge var snille, forståelsesfulle og dyktige pedagoger. Vi ble invitert hjem til frøken Michelsen privat. Huset lå der Globusgården er nå, en trevillia nesten nede ved Hjertnespromenaden. Her ble det lest høyt for oss fra spennende bøker som «Jungelboken» og «Panterfolk og Gråbein». Olav Bjørvik fikk vi fra og med fjerde klasse, en faderlig, myndig og populær lærer.

Fra første dag i skolegården måtte alle klasser stille opp på rekke og rad for ordnet inntog til klasserommene. De små bena trengte bare å gå opp noen få trinn, mens de eldste elevene i storskolen holdt til i de øverste etasjene. Gymnastikksalen var diger, og siden Sandefjord var en sjømanns-

by, var det viktig å lære å klatre i tau som gikk helt opp til taket. I den ene enden av salen var tauene knyttet sammen som rigg på en seilskute.

Før hver gymnastikktime var det rush og kamp for å finne et par gymsko som passet. Skolen stilte nemlig med klassesett av illeluktende, temmelig medtatte tennissko, for bare de færreste hadde råd til å skaffe seg egne private. Den som ikke fant noe som passet, måtte fly barbert eller på glatte sokker.

De første årene var det tran å få ved skoledagens begynnelse. Kostholdet var heller magert bare noen år etter krig og okkupasjon, og tran skulle bedre folkehelsen. Tranflasken sto ikke i noe kjøleskap og smakte pyton. Noen av oss lurte med seg sukkerbiter hjemmefra for å sukke den motbydelige pliktøvelsen. Men det var visst sunt.

Se på pultene: Ingen PC eller mobiltelefon, men blekkhus! Fra og med annen klasse lærte elevene å bruke pennespilt og blekk, en utfordrende øvelse når splitten sprikte og blekket sprutet utover arkene. Ergerlig var det også, for mye arbeid ble lagt i «innføring» av stiler og andre oppgaver fra kladden, altså utkastet som ble utarbeidet med blyant.

Skolegården syntes vi var diger. Men det må ha vært trangt. Mellom 1950 og 1960 vokste elevtallet ved Byskolen fra 552 (21 klasser) til 752 (30 klasser). Den nederste delen mot Torvgata var dekket av «skuret» der vi sto omtrent oppå hverandre i regnvær.

Når det var utetime i gymmen og vi slo ball, var noen så dyktige at tennisballen fór over Privatbankens bygg på den andre siden av Rådhusgata. Da ble det lang pause før ballen var hentet inn.

Det var dårlig med fotballer av ordentlig lær de første årene, men så kom hvalfangerne hjem med de første eksemplarene, med pløse innvendig og skolisser til snøring der pløsa var stukket inn. De var populære, men egentlig ikke helt lovlige i skoletiden. Det var visst noe som het vindusruter.

Både jenter og gutter hoppet paradiset, Flyver 'n dominerte. Og mange sparte på glansbilder, servietter eller bilder av filmstjerner fra ukeblader. De som hadde dubletter, byttet med andre for å få til mest mulig komplette samlinger.

Snøballkasting var selvsagt strengt forbudt, og altfor mange lærere inispiserte i frikvarterene, så du ble tatt bare du hevet armen. Før 17. mai øvde vi klassevis på å gå i tog, to og to ved siden av hverandre. Skoleinspektør Svein Antonisen, som var beskjeden av vekst, sto på et av trinnene på inngangstrappen og fulgte oppmerksomt med. Klarte vi til og med å gå i takt, var han svært fornøyd.

På bildet er vi klar for enten videre skolegang eller arbeidslivet. Flere av guttene lengtet bort fra «slaveriet» og ville til sjøs eller ta seg viserguttjobber, andre skulle gå framhaldsskolen, og noen få videre til realskole og kanskje gymnas.

Saker og ting som setter minnene i sving

Hva er dette?

En kulerund beholder med hermetisk tettende lokk merket



FOTO: OTTO AAGESEN

Swiss made. Kulen rommer cirka 15 liter og kan sveives til å rotere i stor fart. Har du en idé om bruksformålet, ring eller send mail. Se nummer og adresse nederst på siden. Sveivekulen tilhører Lokalhistoriske Senter.

God aften, mitt navn er Cox

Husker du den, du? Og Paul Temple og Gregory-saken? De to



FOTO: OTTO AAGESEN

krimseriene var bare litt av det som holdt gatene folketomme og familiene samlet rundt radioen på 1950-tallet. Avbildet radlohaldel er en Tandberg Sølvsuper tilhørende privat samler.

Sengetider



FOTO: MRK. SLS SENGETIDPLANSJE

Hva tror du dagens 12- og 16-åringer vil si til disse anbefalte sengetidene? Har du tenåringer i huset, kan du jo høre med dem. Plansjen tilhører Finn Setlås skolesamling.

Har du bidrag til denne siden?

Lever det i resepsjonen i Sandefjords Blad merket «Lokalhistorisk senter». Bilder må merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en tilhørende historie eller beskrivelse. Husk navn, adresse og telefonnummer på avsender. Har du elektronisk materiale, send det til lokalhistorie@sb.no

MINNER FRÅ NÆR FORTID



Sandefjord Lokalhistoriske senter Info-gruppe består av redigerer Harald Fevang (bildet) og medarbeiderne Roar Tollnes, Kirsten Wang Henriksen, Otto Ågesen, Lisbeth Akerholt, Roger Davidsen, Steinar Hvitstein, Bendte Kvarenes, Dag Østby Pedersen, Tore Sandberg, Bjørn Hoelseth, Sven Erik Lund og Rolf Vidar Markmannrud. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 - sv-er-lu@online.no

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkestad gard